HET WONDER VAN IOWA

BAS VAN OORT

MIJN EERSTE
(EN WAARSCHIJNLIJK LAATSTE)
FIETSTOCHT
DOOR AMERIKA

2019 Prometheus Amsterdam

© 2019 Bas van Oort
Omslagontwerp CMRB
Foto omslag Lowie van Oers
Foto auteur Ilja Keizer
Kaart Senne Trip
Zetwerk Elgraphic
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 3906 3

1 GARY

(1 dag onderweg)

Het is bijna negen uur in de avond en met lood in zijn schoenen staat Lowie voor de *Lost & Found*-balie in Union Station, in het centrum van Washington DC. Hij wordt aangekeken door de enige medewerkster die nog aanwezig is en haar blik verraadt weinig goeds. Een combinatie van verveling en irritatie, extra aangezet door een flinke zucht die neerdaalt op het grauwe kunststof waar haar armen op leunen. Ze pakt haar telefoon erbij om nog maar eens te kijken hoe laat het is. En ik zie haar denken. Hoe halen deze twee jongens het in hun hoofd om een paar minuten voor sluitingstijd nog langs te komen met dit soort moeilijke vragen? De telefoon trilt een paar keer. Ze besluit eerst wat berichtjes te beantwoorden voor ze Lowie weer aankijkt.

'Je bent je iPad verloren?'

Hij knikt. 'In de metro, eerder vandaag. Ik kwam er net pas achter en toen zijn we – hij wijst naar mij – meteen hiernaartoe gekomen. Is er misschien een iPad gevonden vandaag?'

Jennifer, zo zegt haar naambordje, speelt wat met haar zwarte krullen, haar telefoon nog steeds losjes in haar hand. Er verschijnt een lach op haar gezicht nu, een spottende. Ja hoor, een

iPad in de metro van DC laten liggen en dan verwachten dat-ie een halve dag later keurig op je ligt te wachten bij Lost & Found. Weet u in welke tijd we leven meneer? En dat we hier in de grote stad zijn?

Ze rommelt wat in een paar bakjes en schuift een formulier naar voren. 'Hier, vul dit maar in. Als we er een vinden dan bellen we je.'

Het is niet zijn eigen iPad die Lowie in de metro heeft laten liggen vanmiddag. Het is die van mij. Het maakt zijn schuldgevoel uiteraard alleen maar groter. Dat uitte zich een uur geleden in de hotelkamer, toen hij erachter kwam dat het ding niet meer in zijn rugzak zat. Hij begon de puzzelstukjes te leggen en concludeerde dat er nu op een lege metrostoel een Nederlandse iPad door Washington DC aan het rijden is. Hij sloeg zijn handen voor zijn gezicht en jammerde hoe erg hij het vond, stortte zichzelf op zijn bed en bleef maar zeggen hoe stom hij was. Ik vond het ook kut dat de reis begon met zoiets onhandigs, toch kon ik het niet laten om in de lach te schieten. Zijn leed had iets aandoenlijks en daarnaast: het was maar een iPad, een oude bovendien.

Vervelender is dat onze planning nu overhoop ligt. Morgen moeten we beginnen aan een fietstocht van meer dan 5000 kilometer en daar zijn we, zacht uitgedrukt, nog lang niet klaar voor. Terwijl Lowie zijn gegevens op het formulier pent, kijk ik op het lijstje dat we eerder vandaag hebben opgesteld. Daar staat op wat we nog moeten aanschaffen voor we kunnen vertrekken: een pannensetje, campingbestek, minigasstel, afwasborstel, vuilniszakken, slippers, waslijn en zo kan ik nog wel even doorgaan. Spullen die we niet van huis mee wilden nemen om zo gesjouw te voorkomen, maar die we dus nu alsnog moeten kopen. Niet vanavond. Het schemert al flink als we weer naar buiten lopen en de Walmart mag dan tot mid-

dernacht open zijn, ik heb geen zin om morgen met weinig slaap, te weinig slaap, meer dan 100 kilometer te fietsen. We zullen een dag later moeten vertrekken.

Dat begint lekker. Nul dagen onderweg en nu al een dag vertraging.

Met een tas vol kampeerspullen en een tweede vol boodschappen voor onderweg lopen we een avond later ons hotel binnen. Weer zal een lange nacht er niet in zitten, maar we hebben in elk geval alles wat we nodig hebben om weg te kunnen. Ik begin aan de puzzel van het tassen pakken. Op een fietsreis heeft alles een eigen plek. We stoppen onze kleding elk in een van de grote fietstassen van de rode fiets. Al het keukengerei en de boodschappen gaan in de kleinere voortassen. Twee slaapzakken en een dikke trui in de tas die onder het stuur van de zwarte fiets hangt en mijn cameratas, een grote fles water, een pompje waarmee je slootwater kan filteren tot drinkwater en fietsgereedschap in de grote tas van het karretje. We hebben binnenbanden bij ons, voor als we een lekke band krijgen en plakken niet lukt. We hebben een handvol losse spaken mee en we hebben een flinke steeksleutel die we hopelijk alleen bij aankomst in Seattle weer nodig hebben, als de fiets opnieuw een bouwpakket moet worden voor vervoer terug naar huis. Die steeksleutel weegt nogal wat en dat druist tegen alle principes van de vakantiefietser in: reis zo licht mogelijk, elke extra gram bagage is ballast. Het stuurtasje gebruik ik voor wat energierepen en mijn waardevolle spullen: portemonnee, telefoon en beide paspoorten. Ook die van Lowie. Dat lijkt me na gister geen onverstandige keuze.

Kleding die niet meer in de rode fietstassen past, proppen we in de tas die achter het zadel gemonteerd wordt en als de klok alweer bijna aan een nieuw etmaal begint, kijken we al-

lebei tevreden rond. Wat er twee uur geleden nog uitzag als een ontplofte koffer, staat nu keurig gesorteerd in een hoekje van de kamer. Tot Lowie de tent opmerkt die er nog los bij ligt. Met geen mogelijkheid past die nog in een tas. Ik reserveer in mijn hoofd alvast wat ruimte op mijn bagagedrager en besluit dat het mooi is geweest. Opnieuw voelt het alsof ik morgen al een rustdag kan gebruiken, maar ik stel mijn wekker in op zeven uur en kruip in bed.

'Ben je er klaar voor?' vraag ik aan Lowie die een bed naast me ligt.

'Ik denk het,' zegt hij. 'Ik weet het niet zo goed. Ergens is het wel spannend om echt te gaan beginnen. We moeten het maar gewoon doen.'

Onze allereerste etappe is er een van 110 kilometer. Een afstand die we in een uur of zes wel denken te kunnen afleggen. Zo hebben we de dagen vooraf ook ingedeeld. Vroeg in de ochtend weg, begin van de middag ergens aankomen en dan lekker de tijd hebben om daar een beetje te zijn. Als er iets te zien is, kunnen we dat bekijken. Is er iets te doen, dan hebben we wat te doen. Zo niet is dat ook prima, dan kunnen we in ieder geval tevreden terugkijken op de inspanning die we geleverd hebben. Maar voor we echt op de fiets zitten is de vroege ochtend alweer vervlogen. Het opstaan verloopt traag. Onder meer omdat we de precieze route nog moeten bepalen, dat vergt meer tijd dan verwacht. Pas tegen het eind van de ochtendspits mengen we ons in het verkeer van Washington. Daarna verloopt het soepeler. We zien dat onze fietsroute op bordjes is aangegeven en binnen twintig minuten zijn de stadsgeluiden verstomd en rijden we naast elkaar langs het Chesapeake and Ohio Canal.

We hoeven nog maar 100 kilometer vandaag.

Zoals zo vaak op reis valt de spanning van de voorbereiding meteen van je af zodra je op weg bent. Alsof de tijd die dagenlang je tegenstander is eindelijk bijdraait en op je schouder komt zitten. Het maakt allemaal niet meer uit. Het is zomaar een dinsdagochtend in juni en we zijn op weg naar Seattle. Niet meer bezig met lijstjes, spullen die we nog moeten kopen of dingen die we nog moeten doen. Nee, we fietsen. We doen precies waarvoor we gekomen zijn en dat voelt als een opluchting na maanden afvragen hoe het zou zijn. Ik rijd vlak achter Lowie, bekijk zijn fiets met het karretje erachter. Hou ondertussen geregeld mijn eigen banden in de gaten en kijk nog eens of alle tassen wel goed vastzitten. Tevreden richt ik mijn blik weer in de verte. Ik groet passerende tegenliggers vriendelijk en moet me inhouden om niet te roepen dat we op weg zijn naar de andere kant van het land, waar we over tweeënhalve maand zullen aankomen.

Waar we het eerste uur vooral langs een bosrand fietsen, wordt het landschap daarna meer open. De Potomac River die we volgen breder. Af en toe verschijnen er zelfs kleine eilandjes in het midden van de rivier. En het wordt ruiger. Rotsachtiger. In het water, waar hier en daar stroomversnellingen en kleine watervallen ontstaan, maar ook aan de kant. We fietsen rakelings langs rotswanden en rijden over een houten balustrade die een paar meter boven het water hangt. Bij een van de sluizen staan twee mannen op leeftijd. Allebei hebben ze een felgekleurd hesje aan. Vrijwilligers van de Canal Trust, leggen ze uit. Een organisatie die zich over de fietsroute bekommert. Pas na het korte gesprekje met de twee heren valt het me echt op hoe verzorgd de route is die we volgen. Niet alleen geven de mijlpalen keurig elke mijl de afgelegde afstand aan, nee, aan alles is gedacht. Bij elke sluis staat een bordje, bij bezienswaardigheden onderweg ook. Dan wordt er bijvoorbeeld uitgelegd

dat er vroeger over het kanaal kool vervoerd werd vanuit de Allegheny Mountains, en dat George Washington zelf al inzag hoe belangrijk het was om de industrie van het achterland te koppelen aan de grote stad. Maar ook dat het kanaal al vrij snel na de aanleg niet meer nodig was, vanwege de opkomst van het spoornetwerk.

Op open plekken onderweg staan picknicktafels en waterpompen met een onbeperkte hoeveelheid drinkwater. Dat water ziet er alleen een beetje gek uit en smaakt wat anders, vanwege het ijzergehalte. Maar je kan je bidons er gewoon mee vullen, de hele dag door. Bij een van de picknickplekken stoppen we om te lunchen. Lowie smeert boterhammen met pindakaas en plakjes banaan en we bekijken de routekaart die we van een van de vrijwilligers toegestopt kregen. Iets over de helft zijn we. Als we zo doorfietsen, komen we rond vier uur in de middag aan in Harpers Ferry. Onze eerste overnachtingsplek.

In Harpers Ferry hebben we een logeeradres. Dat had ik voor vertrek al geregeld via de website Warmshowers, een begrip voor iedereen die wel wat van fietsvakanties weet. Een onlineplatform voor langeafstandsfietsers waarop mensen kosteloos hulp bieden. Dat kan een maaltijd zijn, of afspreken voor een biertje, maar er worden vooral slaapplaatsen aangeboden. Een soort Airbnb maar dan gratis. De enige voorwaarde is dat je die gastvrijheid moet verdienen door ervoor te fietsen. Ik zag in Harpers Ferry één gastheer geregistreerd staan: Gary Hill. Een gepensioneerde Amerikaan die er op zijn profielfoto vrolijk uitzag. Uit zijn begeleidende tekst bleek dat hij zelf behoorlijk avontuurlijk was aangelegd. Hij was al drie keer van kust naar kust gefietst en had de Appalachian Trail gelopen: een langeafstandswandeltocht waar je maar zo zes maanden

over doet. Nadat ik hem een paar weken voor vertrek een berichtje had gestuurd met de vraag of hij plek had voor twee fietsers uit Nederland, kreeg ik meteen een enthousiaste reactie. Zelfs de dag uitstel op het laatste moment was geen probleem. Gary gaf per mail nog een aantal tips en hij bood aan om ons een paar kilometer voor het begin van het stadje op te halen. Het laatste stuk naar zijn huis was namelijk nogal een opgave. Eerst zouden we onze fietsen een hoge trap op moeten tillen, omdat het fietspad aan de verkeerde kant van de rivier ligt en we een brug over moeten steken die alleen voor treinen en voetgangers is bedoeld. Vervolgens lag Gary's huis helemaal boven aan een korte, maar steile heuvel. We bedankten beleefd. Ik mailde terug dat we onze weg wel zouden vinden.

Daar heb ik meteen spijt van als ik iets voor vieren de ijzeren spoorbrug voor me op zie doemen. Allebei moeten we drie keer vijftien treden op klimmen om met alle spullen boven te komen. Een keer met de bagage, een keer met de fietsen en samen met het karretje, dat te groot en zwaar is om in je eentje te dragen. De overkant is ons gunstiger gezind: daar zijn geen trappen. Vanaf de brug rijden we zo het centrum van Harpers Ferry in. Maar daar begint de volgende uitdaging die Gary ons had willen besparen. Voor me ligt een beklimming waar zelfs profwielrenners even van zouden slikken. Een klim zoals de beruchte muur van Hoei in Wallonië, waarover wielercommentatoren met de nodige dramatiek vertellen dat renners om hun moeder roepen als ze ertegenop fietsen, en waarbij je benen zo verzuurd raken dat ze eenmaal boven nog urenlang in brand lijken te staan.

Lowie is er al vandoor. Hij is een geboren klimmer. Licht en pezig. Zodra hij een helling ziet, rijdt hij er lachend tegenop. Ik ben meer een sprinter, althans, dat is wat ik mezelf voor-

houd. Ik moet bijna 20 kilo meer diezelfde helling op sleuren en dan heb ik het alleen nog maar over lichaamsgewicht. Die eerste 100 kilometers waren vandaag prima verlopen. Ik voelde hier en daar wel wat – soms leek mijn hand wat te slapen en mijn knie zeurde een beetje – maar dat lachte ik vrolijk weg. Deze heuvel is andere koek. Dit gaat me nooit lukken. Al helemaal niet met al die volgepakte fietstassen en de tent op mijn bagagedrager.

Voordat ik aan de klim begin, neem ik Harpers Ferry eens goed in me op. Het is tegen een heuvel op gebouwd, zoveel is duidelijk. Een historisch stadje, ook daar ontkom je niet aan. Overal staat het aangegeven. Op informatieborden staat de term *historical town* bijna net zo vaak als Harpers Ferry zelf. Er staat ook dat het stadje een belangrijke rol speelde in de Amerikaanse Burgeroorlog en dat het op de grens lag tussen het noorden en het zuiden. Inmiddels ligt het op de grens van drie staten: West-Virginia, Virginia en Maryland. Het lijkt hier wel een openluchtmuseum. Zouden de bakstenen arbeidershuisjes aan weerszijden van de hoofdstraat permanent bewoond zijn of zijn de bakker, schoenmaker, kruidenier en bar toeristische overblijfselen van vroeger? Dat toeristen op dit plaatsje afkomen is niet moeilijk voor te stellen. De ligging is uiterst fotogeniek, in een vallei zoals de Moezel in Duitsland maar dan zonder wijnranken. Op een kruispunt van twee rivieren, strategisch op een heuvel, omgeven door water en uitkijkend op een zee van groen. Overal in de omgeving staat het vol met bomen. In de herfst moet hier een onwaarschijnlijke kleurenwaaier in het landschap ontstaan.

Ik klik mijn schoenen in de pedalen, neem een klein aanloopje op een wat vlakker stuk en begin te klimmen. Gewoon op een licht verzet naar boven blijven trappen, hou ik mezelf voor. Dan kom ik vanzelf bij het kerkje. Maar na nog geen

honderd meter moet ik al terugschakelen en nog eens vijftig meter later kan ik niet lichter. Dit heeft geen zin. In één klap ben ik volledig buiten adem. En als ik op dag één al moeite heb met een heuvel dan wordt dat nog wat straks in de Rocky Mountains. Vloekend stap ik af, zwaar hijgend bereik ik lopend de top. Daar staat Lowie al een tijdje te wachten.

'Volgens mij is het de tweede straat links,' wijst hij. 'Een klein stukje omhoog nog dus.'

Ik volg de richting van zijn hand en vloek weer. 'Ga maar alvast, ik kom zo wel.' Ik ben nog steeds naar adem aan het zoeken.

Lowie blijft staan. 'We zijn er bijna. Kom.'

Gary doet met een flinke zwaai de poort open van de schutting naast zijn huis. Hij is niet al te groot, heeft spierwit haar en een net zo witte baard. Hij staat er ontspannen bij, met sportschoenen aan, een spijkerbroek en een grijze trui waarvan hij de mouwen heeft opgerold. Hij moet achter in de zestig zijn, schat ik, en ik constateer dat hij er al net zo vriendelijk uitziet als op de foto.

Het voelt raar om bij een wildvreemd iemand te logeren. En een beetje spannend, zelfs al zijn we met z'n tweeën. Maar Gary neemt alle zorgen binnen een paar minuten weg. Hij dirigeert ons de achtertuin in, geeft Lowie een tuinslang aan om de fietsen mee schoon te spoelen en verdwijnt even de keuken in om met drie ijskoude biertjes weer naar buiten te komen. Alles wat een fietser nodig heeft na ruim 100 kilometer trappen. Gary moet dit vaker gedaan hebben.

'Lukte het een beetje met het laatste stuk?'

'Het ging,' bluf ik maar. 'Pittig heuveltje wel.'

Hij is in een stoel op de veranda gaan zitten en kijkt geamuseerd naar hoe we met de tuinslang in de weer zijn. 'Niet te